

KRAJOWY SEKRETARIAT
Zasobów Naturalnych Ochrony Środowiska i Leśnictwa
NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”

www.solidarnosc.org.pl/szn

Siedziba: 76-004 Sianów, Trawica 8a
fax. (094) 318 52 28, kom. 600 833 541 -przewodniczący
e-mail zkuszlewicz@wp.pl

NIP: 898-15-61-379

REGON: 930966725

Konto Bankowe: Bank PKO BP I o. w Koszalinie: 45 1020 3017 0000 2902 0168 4216

Trawica 2015-01-28

KSZNOŚIL 8-01/15

MINISTERSTWO
ŚRODOWISKA

Uwagi

**dot. Projektu założeń projektu ustawy o zmianie ustawy o lasach
oraz niektórych innych ustaw**
z dnia 10 listopada 2014 r.

**A. Ocena ogólna przebiegu prac nad projektami założeń projektu ustawy o zmianie
ustawy o lasach oraz niektórych innych ustaw.**

Począwszy od roku 2010 Ministerstwo średnio raz w roku opracowuje kolejny projekt założeń do projektu ustawy o zmianie ustawy o lasach oraz niektórych innych ustaw między innymi:

1. Założenia z dnia 18 maja 2010 roku.
2. Założenia z dnia 23.03.2011

Założenia z dnia 31.10.2012 r

Założenia z dnia 18.01.2013 r

Założenia z dnia 04.11.2013 roku.

Projekt ustawy z dnia 22.08.2014 r.

Żaden z projektów nie rozwiązywał aktualnych problemów związanych z prowadzeniem trwale zrównoważonej gospodarki leśnej i nie został wprowadzony w życie.

Jednocześnie w wyżej wymienionym okresie ustawa o lasach została zmieniana dziewięciokrotnie a zakres zmian nie wynikał z założeń.

Ostatni projekt z dnia 10 listopada 2014 roku (opublikowany na stronach RCL w dniu 2014-12-22 o godz. 08:52) zakłada wiele szczegółowych poprawek do ustawy o lasach oraz innych ustaw i przepisów wykonawczych. Zaproponowane poprawki (w kilku przypadkach potrzebne) nie rozwiązują podstawowych problemów gospodarowania majątkiem w imieniu Skarbu Państwa oraz katalogu uprawnień Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe. Projekt nie przewiduje uregulowań związanych z gospodarowaniem obszarów objętych programem Natura 2000.

Nadal nie podjęto się pełnego zdefiniowania pojęć gospodarka leśna i trwale zrównoważona gospodarka leśna, gdyż obecnie obowiązujące są niedopracowane, np. brak gospodarki infrastrukturą leśną, występują uszczegółowienia jak pojęcie „upraw leśnych” przy braku pozostałych faz rozwojowych drzewostanów. W miejsce pozyskiwania drewna należałoby wprowadzić pojęcie użytkowanie lasu. Przy nowo formułowanych definicjach należy wprowadzić encyklopedyczne pojęcie gospodarki leśnej. Brak jednoznacznych definicji często powoduje dowolność interpretacji przez urzędników: urzędów skarbowych, nadzoru budowlanego, organów podatku lokalnego itp.

B. Gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa w zarządzie PGL LP

Zaproponowane rozwiązanie dotyczące przekazywania przez PGL LP nieruchomości oraz gruntów nieleśnych nieprzydatnych do prowadzenia gospodarki leśnej - staroście gospodarującemu zasobem nieruchomości Skarbu Państwa jest bardzo niebezpiecznym rozwiązaniem i będzie przedmiotem wielu pomówień, podejrzeń. Zawsze można takie nieruchomości oraz grunty sprzedać.

Uchylenie regulacji dotyczącej przekazywania określonych nieruchomości w użytkowanie wieczyste (art. 38 d) oraz regulacji ustanawiającej możliwość zmiany lasu na użytek rolny w przypadkach szczególnie uzasadnionych potrzeb właścicieli lasów (art. 13 ust. 2 i 3) jest wskazane.

Założenia nie rozwiązują całego katalogu problemów związanych z gospodarowaniem nieruchomościami Skarbu Państwa. Dla przykładu udostępnianie gruntów i obiektów do wspólnego użytkowania przez PGL LP i ZUL, przyłączanie do infrastruktury komunalnej, brak katalogu form udostępnienia gruntów i nieruchomości w zarządzie PGL LP. Możliwość wjazdu do lasu winny być przywrócone do kompetencji nadleśniczego.

C. Gospodarowanie zasobami mieszkaniowymi PGL LP winno być rozwiązane kompleksowo. Zaproponowane rozwiązania dotyczą spraw marginalnych, nie rozwiążą problemu kwalifikowania zasobów na przydatne i nieprzydatne dla gospodarki leśnej. Nie pozwolą zarządzającym na gospodarowanie zasobami mieszkalnymi w sposób: legalny, celowy, gospodarny i rzetelny.

D. Gospodarowanie Lasów Państwowych wewnętrznym kapitałem wyrównawczym.

Założenia przewidują kolejne obciążenia PGL LP z tytułu:

- opracowania planów ochrony dla rezerwatów przyrody znajdujących się w zarządzie Lasów Państwowych i ich realizację,
- na zobowiązania publicznoprawne związane z przychodami wewnętrznego kapitału wyrównawczego Lasów Państwowych,

Postulujemy wprowadzenie do ustawy o lasach – w celu umożliwienia precyzyjnego określenia wydatków stanowiących koszty uzyskania przychodu – powszechnie przyjmowanej w praktyce encyklopedycznej definicji gospodarki leśnej.

Sposób prowadzenia gospodarki finansowej w Lasach Państwowych winna określać ustawa.

Rada Ministrów winna określać szczegółowe zasady gospodarki finansowej mając na uwadze konieczność zapewnienia jednolitości, sprawności i przejrzystości gospodarowania przez Lasy Państwowe majątkiem Skarbu Państwa,

E. Planowane rozszerzenie kompetencji Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych w zakresie możliwości tworzenia i przystępowania do towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, a także zbywania akcji i udziałów w spółkach i towarzystwach ubezpieczeń wzajemnych, posiadanych przez PGL LP.

NSZZ Solidarność negatywnie ocenia propozycję, która nie posiada żadnego uzasadnienia merytorycznego.

F. Możliwość zatrudnienia w Służbie Leśnej na niepełny etat.

Z przedstawionego projektu założeń wynika, że wprowadzenie możliwości zatrudnienia na niepełny etat, służyć ma m.in. umożliwieniu pogodzenia pracy zawodowej z obowiązkami rodzicielskimi, i w tym aspekcie – pomysł zasługuje na aprobatę.

Równocześnie, NSZZ „Solidarność” uważa za celowe wykluczenie sytuacji, w której pracodawca, ze względu na np. oszczędności, narzuca zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu pracy pracownikowi zdolnemu do podjęcia pracy w pełnym wymiarze czasu pracy.

Wobec powyższego, proponujemy wprowadzenie tej zmiany nie tyle poprzez skreślenie art. 45 ust. 2 pkt 6) ustawy o lasach, co raczej dodanie ustępu 3. w brzmieniu: Pracownikiem Służby Leśnej może być również osoba spełniająca wymagania określone w ust. 2 pkt. 1-5, 7 oraz 8, zatrudniona w niepełnym wymiarze czasu pracy na własny, uzasadniony wniosek.

G. Wymóg posiadania obywatelstwa polskiego

Uzasadnienie, jakoby rezygnacja z wymogu posiadania obywatelstwa polskiego przez pracowników Służby Leśnej stanowiła realizację wymogów prawa unijnego (w szczególności: swobody przepływu pracowników) jest nieuprawnione.

W stosunku do unijnej zasady niedyskryminacji ze względu na narodowość, istnieje utrwalona linia orzecznicza Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości dotycząca wykładni art. 45 ust. 4 traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zezwalająca na stosowanie wymogu obywatelstwa państwa członkowskiego w stosunku do „administracji publicznej”.

W fundamentalnym dla rozumienia art. 45 ust. 4 (T.U.E orzeczeniu ETS w sprawie „C-149/79 Komisja p. Belgii”, za „administrację publiczną” uznano stanowiska, które „wiążą się z bezpośrednim lub pośrednim udziałem w sprawowaniu władzy, opartym na prawie publicznym i obowiązkach, których celem jest ochrona ogólnych interesów państwa lub władz publicznych. Takie stanowiska wymagają od osób je zajmujących istnienia szczególnego stosunku lojalności wobec państwa oraz wprowadzają dwustronność praw i obowiązków, stanowiących podstawę więzi narodowej”).

Zdecydowana większość pracowników Służby Leśnej (nadleśniczy, zastępca nadleśniczego, inżynier nadzoru, leśniczy, podleśniczy oraz pracownicy Straży Leśnej) korzystają z prawa nakładania mandatów karnych, legitymowania oraz zatrzymywania osób podejrzanych o popełnienie przestępstwa, dokonywania kontroli środków transportu, przeszukiwania pomieszczeń, odbierania przedmiotów pochodzących bezpośrednio z przestępstwa, oraz działania w roli oskarżyciela w sprawach o wykroczenia (art. 47 w zw. z art. 48 ustawy o lasach).

Wszystkie z wyżej wymienionych kompetencji można niewątpliwie uznać za formę wykonywania władzy państwowej (w szczególności: za formę sprawowania „administracji publicznej”), co wyłącza konieczność zastosowania niedyskryminujących (w zakresie obywatelstwa) kryteriów zatrudnienia.

W naszej ocenie, istotnym interesem Rzeczypospolitej Polskiej jest ograniczanie zatrudnienia na stanowiskach uprawnionych do korzystania z wyżej wymienionych kompetencji do obywateli polskich.

H. Plany urządzania lasu

Wprowadzenie rozwiązania zbliżonego do tzw. prowizorium budżetowego w stosunku do planów urządzania lasu, choć zapełnia istniejącą lukę, nie stanowi regulacji kompletnej. Obecna regulacja zakłada istnienie projektu planu urządzania lasu. Celem całościowego uregulowania sytuacji, ustawa powinna przewidywać również tryb postępowania na wypadek braku projektu planu urządzania lasu.

Celowym również byłoby wprowadzenie regulacji, w której zgodność działania z uprzednio uzgodnionym przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (RDOŚ) planem urządzania lasu bądź uproszczonym planem urządzania lasu, opartym na bezpośredniej, pełnej inwentaryzacji lasu, wykluczałaby poddanie przedsięwzięć Lasów Państwowych o charakterze inwestycyjnym konieczności ponownego współdziałania z RDOŚ w trybie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (zwł. w stosunku do obszarów „Natura 2000”).

Przyjąć należy, że uprawnienie RDOŚ do uzgadniania planu urządzania lasu jest w zupełności wystarczające dla wyczerpującego zabezpieczenia celów ochrony środowiska oraz obszarów „Natura 2000”. Wobec powyższego, wszelkie wymogi ponownej interakcji z RDOŚ uznać należy za niepotrzebne mnożenie obowiązków biurokratycznych.

Sugerujemy również – celem zapewnienia wewnętrznej spójności przepisów ustawy o ochronie przyrody – wprowadzenie do regulacji dotyczących uzgadniania planów urządzania lasu wymienionych w ustawie art. 10 ust. 7-8, oraz art. 13 ust. 3b rozwiązania analogiczne do tych

przewidzianych w art. 28 ust. 11a-11d wspomnianej ustawy. Te rozwiązania, wprowadzone do ustawy o ochronie przyrody dnia 1 października 2012 r. zasługują na pozytywną ocenę i zastosowanie w pozostałych przypadkach uzgadniania planów urządzania lasu.

Ponadto, postulujemy nadanie art. 75 ust. 1 pkt 3) ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko następującego brzmienia:

„3) dyrektor regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych w przypadku:

- a) przedsięwzięć realizowanych na terenach leśnych, stanowiących własność Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych;
- b) zmiany lasu, stanowiącego własność Skarbu Państwa, na użytek rolny;”

Stanowiłoby to użyteczne rozszerzenie istniejących obecnie kompetencji dyrektora RDLP w stosunku do lasów państwowych. Dyrektor RDLP jest zdecydowanie lepiej przygotowany merytorycznie do oceny oddziaływania poszczególnych przedsięwzięć na środowisko leśne niż podmioty obecnie uprawnione na gruncie art. 75 wyżej wymienionej ustawy, głównie ze względu na dokładną znajomość specyfiki terenów leśnych będących przedmiotem decyzji oraz procesów w nich zachodzących.

Byłaby to również regulacja spójna z innymi funkcjami obecnie sprawowanymi przez Dyrektora RDLP na gruncie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (np. wydawanie decyzji o wyłączeniu gruntu z produkcji leśnej).

Logicznym rozwiązaniem jest zatwierdzanie PUL przez Ministra Środowiska, jako zwierzchnika obu wymienionych instytucji. Takie rozwiązanie zapewniłoby realne przestrzeganie postanowień PUL przez obie wyżej wymienione instytucje, co niewątpliwie stanowiłoby pełną realizację celów projektowanej ustawy.

I. Ustalanie jednolitych zasad sprzedaży drewna

Ustalone odgórnie, jednolite warunki sprzedaży drewna mogą stwarzać ryzyko stanowienia czynu nadużywania pozycji dominującej w rozumieniu ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Sprawa ta zawsze będzie kontrowersyjna z punktu widzenia przedsiębiorców rynku przetwórstwa drzewnego, co może skutkować zarzutami stosowania przez Lasy Państwowe praktyk monopolistycznych.

NSZZ „Solidarność” sugeruje rozwiązać wskazany problem systemowo, poprzez wprowadzenie obligatoryjnego opiniowania potencjalnych zasad sprzedaży przez Prezesa UOKiK. Nie powinno to stwarzać nadmiernych trudności w procesie tworzenia tych zasad, a uwagi uczynione przez Prezesa UOKiK mogą okazać się cennymi dla zabezpieczenia rynkowych warunków sprzedaży drewna, jak również mogą okazać się istotnym argumentem przemawiającym za rynkowym charakterem zasad sprzedaży.

Zaproponowane założenia nie prowadzą do dostosowania przepisów ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach do zmieniających się stosunków społeczno-gospodarczych.

Zmiany nie rozwiązują też podstawowych problemów w prowadzeniu gospodarki leśnej. Nie rozwiązują zasad współpracy na obszarach chronionych.

Wobec powyższego, NSZZ „Solidarność” opowiada się przeciwko przeprowadzaniu nowelizacji w zaproponowanym kształcie.

Z poważaniem

PRZEWODNICZĄCY
Krajowego Sekretariatu Zasobów Naturalnych
Ochrony Środowiska i Leśnictwa
Zbigniew Kusiewicz
Zbigniew Kusiewicz